..И по кој знае кој пат падна анатема врз питомиот ,работлив и чесен човек- македонец ?. Што проклетство и грев ќе беше тоа- македонското, Македонец , за тие намачени души ,вековни страдалници?

..Беше лето, 20 јуни (стар стил) 1913.

Осамна Кукуш во пламен и сардисан од грчката тешка артилерија. Осамнаа запалени и околу 40 села.
Лелек што непрестанува од куќа до куќа,преку полиња ,по селата, по целата кукушка околија . Пламен, грабеж, убивање -да се уништи сѐ што е Македонско. Каде? Со што и со кого ? Ужас, безпаќе!
Напуштени огништа ,река бегалци преку граница во соседните земји. Разделени семејства , расеани корени, како за накратко, бегајќи од неволја а останаа да живеат засекогаш далеку од своите родни места. Останаа далеку, само со мислата и надежта дека ќе се вратат ,од кое и денес како досетка останатло , да се дигне мало дете во рацете свртено кон Беласица и да му се рече: “Еве гледаш, гледај убаво и Солун ќе го видеш“. Вербата во враќањето назад траела години и години.
Дури после 13 години од населувањето во с. Секирник , донеле одлука за изградба на своја црква- целосно изградена во периодот 1926-1930 ,со придонес од месното население и од собраните средства од игрите на Русалиите.
Црквата Св “Богородица“ во с. Секирник и ден денес постои и заедно со Русалиите се белег , гордост,дух и жива историја за месното население .

Русалиите- Вистина, историја која не се чита а се гледа , се доживува и осознава.

Онаа што не можеше да се изгори, да се одземе или преименува , онаа што останува кога сѐ се сече - коренот , духот културата , традицијата ... продолжува ,постои , го негуваме- Русалии.

Древен обичај од Јужна Македонија

Русалиските игри и обичаи се одржувале во зимскиот период, ,односно од Првиот ден на Божик до Водици - Богојавление, или познати како дванаесетте некрстени денови, бидејќи се верувало дека во некрстените денови владеат нечисти сили , зли духови, самовили, караконџули, вештерки што шетаат по куќите и им нанаесуват зло на луѓето.
Посебно во овој период се чуват жените -леунки,
како релација со леунството на самата мајка Богородица ,која и самата била леунка во тој период.
Мисијата на Русалиите е да одејќи со своите чети по населените места од куќа во куќа, ги избркат тие зли сили.

Русалиите според некои толкувања датираат од паганско време, но и со премногу елементи од христијанството ,преку симболиката прикажана во вкрстувањето на кал´чките , начинот на облекување на двете црвени шамии и шарата на калчуните.
За време на Османлиското царство ,иако наметнато да облекуваат костими или делови од облека кои ќ е асоцираат на нешто муслиманско (чалма), Русалиите го запазувале својот идентитет на христијани ,со тоа што ставале крст со свежа крв од некое животно или петел на челото или на калчуните.

Име
Застануваме на две верзии кои го објаснуват името.
Според П.Ј.Шафурич , зборот Русалии или Русалки е од словенско потекло и означува почитувани женски лица, кои се сметани за Божици на потоците и реките.
Според легендите од кукушко - гевгелискиот крај , каде што се најзастапени овие игри од минатото сѐ до денес,
Вера Кличкова забележува дека, името Русалии дошло од трагичната приказна за двајца млади , спрема која девојката го заљубила момчето кога тој ја украл Црвенета роза-трендафил од градината на девојката, па бидејќи родителите на девојката биле против таа љубов, тие двајцата се удавиле во езеро наречено - Вирот.

Кореографија-
Русалиските дружини ,или таканаречени чети, се состојат од десет, дваесет или триесет двојки.
Се движат по двајца, а се како едно тело , две нозе , две раце.
Хиерархијата и дисциплината во Русалиските дружини е Закон , според кој :
Напред одат Балјтаџијата и Кесаџијата . Орото го заводува - Танчарот - јузбашија.
Паралелно покрај дружината одат двајцата чауши, еден напред на колоната , еден назад и уште двајца до четворица слуги и еден гласник.
Балтаџијата во десната рака носи секира(балтија) а сите други носат кал´чки (кољачки) и ги држат исправени нагоре.
Мисијата на Русалиите е да одејќи со своите чети по населените места од куќа во куќа ,ги избркат тие зли сили.
Заради светоста и важноста на мисијата ,нивното заминување е чин на збогување со најблиските ,па следува благослов од попот со попрскување со света вода и бакнување на крстот.
Дисциплината е на највисоко ниво, со единствено дозволена комуникација само меѓу Балтаџијата, кесаџијата и двајцата чауши.
За време на целата мисија , телесната и духовна очистеност на играорците е задолжителна.
Влезот во некое населено место е со претходно одобрување од месниот поглавар или кметот ,преку гласникот месното население ги пречекуваат

Русалии

Русалиите со сите почести и гордост што ја имат можноста да ги угостат и да играт во нивните дворови и куќи, посебно тие што ја имале можноста да примат дел од Русалиите на ноќевање. Во куќа каде има некој болен , тројца од играорците влегуват и играат околу болниот замавнувајќи со сабјите и вкрстувајќи ги за да ја истерат болеста.
Ако тое е болно дете , тоа се зема во раце и се изнесува надвор и целиот ритуал се повторува.
Во текот на мисијата ,ако се случи да се сретнат две русалиски групи , помалубројната треба да се покори и помине под калчките н а побројната.
По завршувањето на 12 дневната мисија , се враќат назад во своите родни места .Најпрво се упатуват во локалната црква ,каде биват пречекани од своите најблиски со радост и одушевување.
Следува предавање на сите дарови , материјални добра и пари добиени за време на мисијата и нивно поклонување на црквата .
За нив тие не зачувуват ништо.
Со чинот на влегување во црквата со калчките исправени нагоре и, добивањето молитва и причеста од попот и излегувањето од црквата со калчките надолу , симболично се означува крајот на мисијата , и дури оттогаш можат да се соберат заедно, да седнат на трпеза и да прераскажат за сите збиднувања на нивната мисија.

Секирник се наоѓа на 12 км источно од Струмица,на тромеѓието помеѓу Р. Бугарија и Р.Грција, распространето во питомата и екстремно плодна струмичка котлина(220 м надморска виочина) ,помеѓу планините Беласица и Огражден.
Со околу 300 кукји и 1.200 жители ,урбано уредена средина Секирник е значаен дел од овој регион.
Населението се занимава со земјоделие а школуваниот кадар се вработува во градот Струмица .
Но неговиот основен белег е тоа дека Секирник е значаен историски, духовен и материјален споменик на Егзодусите од 1913 година (најмногу токму преку Русалиите).

Jedinstveno i neponovljivo

Smotra u Zagrebu, Zagreb na Smotri, ugođaj za koji mnogi kažu da je jedinstven u svijetu, neponovljiv ponavlja se ovog tjedna po šesti put. Međunarodna smotra folklora jedina je u svijetu, kažu etnolozi po tome što gaji izvoran, nekoreografiran i »nefriziran« folklor. Zbog toga, nastupiti u Zagrebu znači priznanje za izvođače jer je ime Smotre poznato i izvan granica naše zemlje. Poglavito će to biti slijedeće godine kada će program, u čast 400. obljetnice Seljačke bune, biti posebno bogat i raznolik. Nešto od tog bogatstva i raznolikosti zabilježili smo jučer na ulicama Zagreba.

Ovi »mladići od 60 godina«, kako za sebe kažu, vole ples. Ipak, ovo im je zadnji nastup. Kada se vrate u rodni Sekirnik (SR Makedonija), nošnje će pokloniti Radničkom sveučilištu u obližnjoj Strumici.

Загреб 1971 г.

Секирник 1952 г.

Струмица 1967 г.

1967 г.

Црква - Секирник 1976 г.

средба во среда 1966 г.

Дојран 2001 г.

Голема благодарност до:
Градоначалникот на Општина Босилово г-дин Љупчо Колев и
Советот на Општина Босилово